

Тобто, можливість і необхідність введення в навчальний матеріал нових актуальних відомостей, що пов'язується із змінами в законодавстві, відкриттями у науці, можливості побудови навчального матеріалу з орієнтацією на більш високий освітньо-кваліфікаційний рівень, відгуком оберненого зв'язку контролю. В процесі реалізації навчального процесу дисципліни «Фінансовий аналіз» пізнання матеріалу відбувається циклічно, неперервним чином при переході від вивчення першого змістовного модуля до другого.

При цьому виконується принцип наступності набуття знань, умінь і навичок — вивчення наступного модуля неможливе без вивчення попереднього, а формування знань, умінь і навичок відбувається згідно з дидактичним ланцюжком (рис. 1).

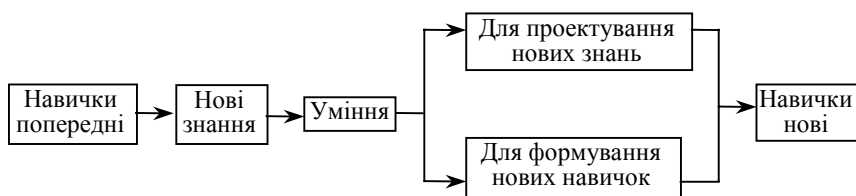

Рис.1. Схема трансформації знань і навичок

Таким чином, необхідною і достатньою умовою переходу на наступний освітньо-кваліфікаційний рівень є якісний перехід від знань алгоритму розв'язку існуючої проблеми до продуктивних знань, від уміння розв'язувати стандартні задачі до уміння вирішувати нестандартні, творчі ситуації.

Саме на цьому етапі відбувається якісна трансформація знань, умінь і навичок, особистих якостей майбутнього фахівця.

А. Л. Пастернак, асистент кафедри бухгалтерського обліку, економічного аналізу і аудиту

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЯКОСТ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

Вища освіта і наука стають глобальними факторами суспільного розвитку, входять в число найбільш важливих національних пріоритетів. Особливістю останнього часу є цілеспрямована спільна діяльність Європейських країн із формування загальноєвропейської системи вищої освіти в рамках так званого Болонського

процесу. Болонська конвенція, підписана в 1999 році 29 європейськими країнами, стала основою розвитку Болонського процесу, створенню до 2010 року «Європейського процесу вищої освіти.» Суть Болонської декларації полягає в тому, що країни-учасниці зобов'язалися привести свої освіти і системи до єдиних стандартів. Серед п'яти основних завдань Болонської декларації, що належить реалізувати для створення загальноєвропейського освітнього простору, особливого значення надається такому інструменту, як Європейська система трансферу оцінок (ECTS). Розповсюдження та застосування цієї системи є необхідною умовою й водночас ефективним засобом формування внутрішнього освітнього простору. Нова філософія освітньої діяльності — це нові принципи організації навчального процесу (три рівні контролю знань студентів; поточний, рубіжний (модульний) та семестровий), це новий тип стосунків між викладачем і студентом, це нові «технології» опанування знаннями.

Україна готується приєднатися до Болонської співдружності на четвертому саміті Болонського процесу, що має бути проведений у травні 2005 року у м. Бергекі (Норвегія), і наш університет є одним із учасників проведення експерименту щодо запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу відповідно до умов Болонської конвенції, започаткованого згідно з рішенням колегії Міністерства освіти і науки від 24.04.2003 р.

Входження в єдиний європейський простір, досягнення конкурентоспроможності неможливі без комплексних заходів з упорядкування робочих навчальних планів, які пов'язані з кількістю навчальних дисциплін, об'ємом навчального часу і його розподілом. Важливо зауважити, що вища економічна освіта все ще не може позбутися суттєвого недоліку, що закріпився роками — тенденції до поділу курсів, що призводить до збільшення дисциплін.

Кількість дисциплін варто зменшити, не вилучаючи важливих навчальних курсів, наприклад, курс «Економічного аналізу» як самостійна дисципліна на заході не вивчається, тому що вона входить до складу інших економічних дисциплін. На нашу думку, недоцільно розпорошувати цей курс між іншими економічними дисциплінами, так як оволодіння принципами, методами та навичками економічного аналізу необхідне в практичній діяльності кожного економісту: фінансисту, бухгалтеру, плановику, аудиту, маркетингу. Економічний аналіз має бути на озброєнні кожного менеджера для формування управлінських рішень. Уміння користуватися ним зміцнює й удосконалює економічне мислення.

Взявши курс на входження в європейський освітній простір, Україна здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті вимог Болонського процесу, приділяючи особливе значення якості освіти. На першому етапі необхідно зблизити освітні рівні в різних державах, створити загальноєвропейську систему освіти відповідно до національних напрямків підготовки, близькими термінами навчання і високою якістю підготовки спеціалістів.

Оцінка якості освіти буде визначатися не продовжуваністю чи змістом навчання, а тими знаннями, вміннями та навичками, які одержуватимуть випускники. Також будуть визначені стандарти транснаціональної освіти. Оцінку будуть давати акредитаційні агентства, незалежно від національних урядів та міжнародних організацій. Національне законодавство про працю буде скореговане таким чином, що випускник будь-якого університету зможе одержати роботу в будь-якій країні Європи. Приєднання України до Болонської декларації, інтеграція системи освіти України в систему Європейських стандартів дасть можливість порівнювати диплом випускника українського університету до диплому провідних європейських університетів.

І. М. Парасій-Верзуненко, канд. екон. наук,
професор кафедри обліку в кредитних
та бюджетних установах та економічного аналізу

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДАХ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Реформування системи підготовки студентів економічних спеціальностей в світлі Болонської конвенції повинно проводитись за такими напрямками:

- максимальне наближення навчальних планів до європейських стандартів, як за переліком навчальних дисциплін, так і за їх обсягом (кількості годин), структурним співвідношенням та логічною послідовністю;
- розширення форм та методик вивчення дисциплін (дистанційне навчання, самостійна робота, індивідуально-консультативної роботи, підготовка кейсів); зменшення формального підходу до них;
- удосконалення системи оцінювання знань студентів, особливо на підсумковому контролі;